

Lesbrief VMBO/Mavo

‘Ontdek je rol’

Vakgebied: Beeldende Vorming

Orange the World – Ontdek je rol – VMBO/Mavo 2

Introductie campagne Orange the World

‘Orange the World’ is een internationale campagne tegen geweld tegen vrouwen. Inmiddels wordt in meer dan 100 landen ter wereld deze campagne gevoerd, waarbij onder andere iconische gebouwen (zoals de Eiffeltoren) tijdelijk oranje uitgelicht worden. De campagne start op 25 november, de Internationale dag tegen geweld tegen vrouwen, en eindigt op 10 december, de Dag van de Mensenrechten. In Nederland zijn er drie coördinerende organisaties; UN Women Nederland, Zonta Nederland en de Unie van Soroptimistclubs in Nederland, Suriname en Curaçao. Veel Nederlandse gemeentes en provincies doen jaarlijks mee met de campagne en er worden diverse acties uitgevoerd. Zo heeft de Soroptimistclub Westland de ontwikkeling van deze lesbrieven geïnitieerd.

Over deze lesbrieven

Deze lesbrieven zijn tot stand gekomen door samenwerking Soroptimistclub Westland, Jongerenraad Westland en Het Uitpluishuis. Voor het VMBO/Mavo zijn twee lesbrieven ontwikkeld voor klas 2; één voor de les Beeldende Vorming en één voor de les Mens en Maatschappij. Beide lessen kunnen elkaar aanvullen. In de les voor Mens en Maatschappij gaan de leerlingen een eigen actie bedenken, waarmee ze de campagne ‘Orange the world’ meer bekendheid kunnen geven in het Westland. In deze les voor Beeldende Vorming kijken de leerlingen kritisch naar het logo en de gebruikte kleur en vertalen dit naar een beeldend ontwerp ter ondersteuning van de campagne.

Doelgroep

Deze les is bedoeld voor leerlingen in klas 2 van het VMBO/Mavo. Deze les kan het best tijdens een les Beeldende Vorming gegeven worden. Deze les is ook te gebruiken voor de invulling van bijzondere lessen of projectweken die passen bij dit thema en staat geheel los van eventueel gebruikte methodes.

Lesdoel

De leerlingen leren hoe belangrijk een onderscheidend logo en een kleur is en hoe je hiermee bekendheid kunt vergaren. Ze leren de gebruikte kleur oranje en het logo van ‘Orange the World’ in een eigen ontwerp te vertalen en maken op deze manier kennis met deze campagne. Naast deelname aan de campagne ‘Orange the World’ en bewustwording van geweld tegen vrouwen en meisjes wereldwijd, willen we een positieve insteek op dit thema maken. Door leerlingen de vraag te stellen ‘Wat is je rol?’ proberen we in te spelen op de mogelijkheden die je als individu en als groep hebt om geweld tegen vrouwen en meisjes bespreekbaar te maken, er aandacht aan te geven en aan te pakken.

Benodigdheden

- Regulier tekenpapier wit (A4 of A3 formaat), 120 – 160 grams
- Tekenpotloden HB/2B
- Oranje potloden & stiften
- Oranje verf (en eventueel nog 1 ondersteunende kleur, wit en/of zwart)
- Penselen
- Bordjes/paletten
- Potjes water om penselen te reinigen
- Eventueel oranje papier
- Eventueel lijm en scharen
- Digibord

Opdracht in het kort

In de campagne 'Orange the World' wordt er gebruik gemaakt van een opvallende kleur om wereldwijde solidariteit te tonen met dit onderwerp. Bekende gebouwen worden oranje uitgelicht in het kader van deze campagne. Als je het goed aanpakt, kun je met een bepaalde kleur of vorm een achterliggend idee of onderwerp symboliseren.

In deze les gaan leerlingen met de gebruikte kleur oranje en het logo van 'Orange the World' aan de slag en bedenken hoe ze de campagne meer bekendheid te geven door het beeld en logo te verwerken in een creatieve opdracht. Ze leren de campagne kennen en maken kennis met de thematiek. Aan het eind van de les reflecteren de leerlingen op de gemaakte ontwerpen.

Voorbereiding door docent

Naast het klaarleggen van de tekenmaterialen en het klaarzetten van de het logo van 'Orange the World', is het verstandig kort in te lezen over deze campagne en de bijlage met logo's te downloaden en te kunnen tonen op het Digibord of geprint te tonen.

Lesduur

Er wordt uitgegaan van een gemiddeld lesuur van 50 minuten (waarbij er 5 minuten wordt gerekend voor leswissel en opstarten/afronding les). Het wordt geadviseerd deze les voorafgaand en/of tijdens de campagnetijd van 'Orange the World' (25 november - 10 december) te geven, maar buiten deze periode kan deze les ook prima gegeven worden.

Werkvorm

Na een klassikale bespreking van de campagne en het logo en kleur gaan de leerlingen individueel of in tweetallen aan de slag met een ontwerp waarbij het logo en de kleur oranje gebruikt worden.

Vereiste voorkennis

Vanuit de leerlingen is er geen bijzondere voorkennis nodig.

Aanvullende ideeën

- De les voor Beeldende Vorming sluit aan bij de les voor Mens en Maatschappij. Er kan voor gekozen worden met de les Mens en Maatschappij een actie te bedenken en deze in de les Beeldende Vorming in te vullen via deze lesbrief.
- De les Beeldende Vorming valt eventueel uit te breiden met één of twee lessen, afhankelijk van de mate van uitwerking en evaluatie welke gewenst is. Wanneer je leerlingen beeld- of tekstmateriaal wilt laten maken/gebruiken bij het ontwerp of ieder zijn of haar ontwerp wil laten presenteren, dan is uitbreiding van de les handig. Beperk je het tot het maken van een eenvoudig ontwerp, dan is deze les voldoende.
- Bij het bespreken van de logo's is het leuk hier een quizvorm voor te gebruiken. Je kunt via Kahoot.com eenvoudig een quiz maken welke de leerlingen op hun mobiele telefoon kunnen doen en waarbij je de resultaten direct op het bord kunt tonen.
- Je kunt de ontwikkelde ontwerpen naast het tonen in de klas ook op andere locaties in of buiten de school tonen. Gemeente Westland hangt tussen 25 november en 10 december A1 formaat posters van leerlingen aan het gemeentehuis aan de Verdilaan in Naaldwijk, zodat via de ontwerpen van de leerlingen daadwerkelijk meer aandacht komt voor deze campagne. Neem voor meer informatie contact op met westland@soroptimist.nl
- GGD Haaglanden heeft een interessante animatie van Online shaming online gezet (2:02 minuut): <https://www.youtube.com/watch?v=XhoYmFfzXGw>.
- De Nederlandse zangeressen Bente en Maan hebben in 2021 een single samen opgenomen 'Nee is nee' waarin ze zich uitspreken tegen seksuele intimidatie. Bekijk het nummer op: <https://www.nieuweplaat.nl/pop/bente-maan-nee-is-nee/>.

Links naar interessante websites

<https://www.orangetheworld.nl/>
<https://www.soroptimist.nl/>
<https://www.unwomen.nl/>
<https://www.zontanederland.nl/>
<https://www.hartvoormeiden.nl>
<https://www.jongerenraadwestland.nl>
<https://kahoot.com/>

Nazorg

Mocht er op basis van deze les behoefte zijn aan hulp bij (vermoeden van) geweld tegen vrouwen, verwijs leerlingen dan naar de vertrouwenspersoon of zorgcoördinator van de school, de huisarts of de GGD.

Naast de mogelijkheden en protocollen die op school aanwezig zijn, kunnen onderstaande links behulpzaam zijn:

<https://www.ggdhaaglanden.nl/bezorgd/huiselijk-geweld.htm>
<https://slachtofferwijzer.nl/>
<https://www.safewomen.nl/>
<https://www.fier.nl/>
<https://www.blijfgroep.nl/>
<https://jiphaaglanden.nl/>

N.B. Deze lesbrief is een update uit september 2025 van de oorspronkelijke les uit 2021. Verouderde informatie en links zijn verwijderd. De website van de Westlandse Jongerenraad is toegevoegd. Het gedicht Mijn van Saar Grijpma is met haar toestemming toegevoegd.

INTRODUCTIE – 5 minuten

- Deze les wordt gestart met een beeld van het logo 'Orange the World' op het Digibord (zie Bijlage 1).
- Vraag aan de leerlingen of ze dit logo herkennen. Als dat niet zo is; wat denken ze wat 'Orange the world' betekent of waar dit logo voor kan staan?
- Vraag aan de leerlingen of ze wel eens van de campagne 'Orange the world' hebben gehoord (waarschijnlijk hebben de leerlingen hier nog niet over gehoord. Indien een leerling er wel van gehoord heeft, laat degene kort uitleggen waar 'Orange the World' voor staat).
- Geef kort aan dat het een wereldwijde campagne is tegen geweld tegen vrouwen en dat er wereldwijd in de periode 25 november tot en met 10 december aandacht aan wordt besteed en gebouwen oranje uit worden gelicht als onderdeel van deze campagne.
25 november = de Internationale dag tegen geweld tegen vrouwen
10 december = de Dag van de mensenrechten.
- Laat een aantal afbeeldingen zien van uitgelichte gebouwen/bouwwerken (zie Bijlage 2)
Zou deze actie van het belichten van gebouwen/bouwwerken bijdragen aan de bekendheid van de campagne?
- Vraag de leerlingen of ze denken dat geweld tegen vrouwen alleen in verre landen voorkomt of ook dicht bij huis? En vinden ze dat er meer aandacht hiervoor moet komen?

ONDERZOEK – 5 -10 minuten

- Bespreek met de leerlingen het logo van 'Orange the World' verder op de vorm en kleur;
Waarom zou er voor dit logo gekozen zijn?
Antw: Lijkt op stopteken bijvoorbeeld, refereert aan het menselijke aspect, het is een afdruk > geweld laat sporen na
Vraag de leerlingen:
Vind je dit een goed logo of had je een andere vorm of afbeelding beter gevonden?
Wat voor gevoel geeft de kleur oranje? Waarom zou er voor deze kleur gekozen zijn?
(hoop, opkomende zon, warme maar frisse kleur, vrolijk, energiek). De leerlingen zullen ook de kleur associëren met het Koningshuis en sport (m.n. voetbal).
Denk je dat dit logo herkenbaar is voor deze campagne?
Wat voor gevoel krijg je als de hand een andere positie heeft? (zie Bijlage 3)
Vind je dat de huidige positie het meest sterk is?
- Laat een aantal logo's zien en kijk of de leerlingen deze herkennen (zie Bijlage 4 & 5). Je kunt er eventueel een kleine quiz van maken.

VERWERKING 25-30 minuten

- Laat de leerlingen zich afvragen hoe zij deze campagne meer 'gezicht' kunnen geven in de directe omgeving.
- Laat de leerlingen een ontwerp maken voor een flyer, Ansichtkaart, een poster, cartoon of een ontwerp voor een gebruiksvoorwerp welke ingezet zou kunnen worden als onderdeel van de campagne (bijvoorbeeld een speciale editie van een Doppler drinkfles of een aangepaste wikkel van een chocoladereep of kauwgompotje). Het doel is dat de campagne meer bekendheid krijgt en duidelijk wordt dat geweld tegen vrouwen moet stoppen.
- Leerlingen mogen individueel of in tweetallen werken.
- Leerlingen moeten de kleur oranje gebruiken en gebruik maken van het logo (probeer het overige palet aan kleuren te beperken of zelf alleen met oranje te laten werken).
- Geef aan dat de positie van de hand van belang is. Laat ze nadenken over hoe ze de tekst in de hand kunnen realiseren en laat ze bedenken of ze aanvullende tekst of beeld willen gebruiken.

AFSLUITING – 5-10 minuten

- Laat de leerlingen tijdig hun tekenmaterialen opruimen en schoonmaken.
- Biedt de leerlingen de mogelijkheid om de ontwerpen van anderen te bekijken.
- Indien gewenst, kun je de leerlingen (of enkelen) hun ontwerp toe laten lichten.
- Reflecteer kort op deze les:
Hoe belangrijk kan een kleur en een logo zijn voor bekendheid van een campagne?
Zouden je de campagne nu herkennen als je een poster zou zien of iets op tv met dit logo?

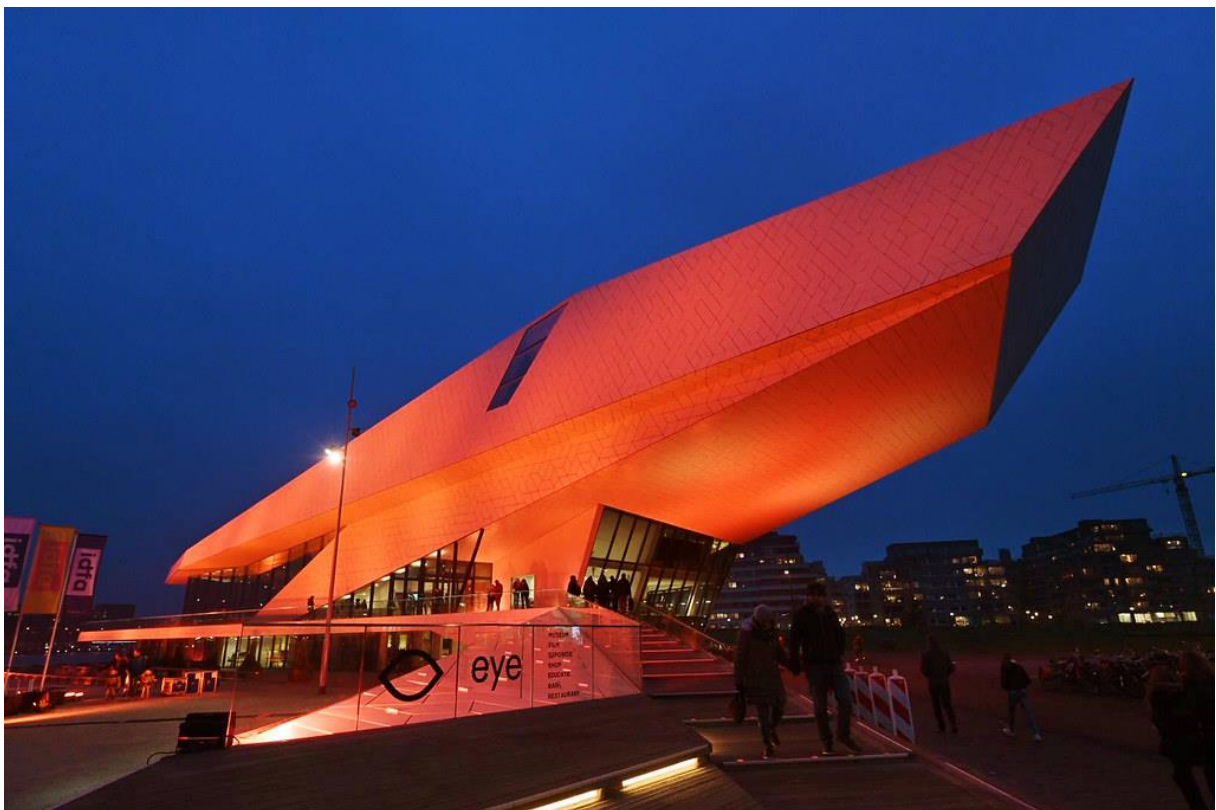
Bijlage 1

Bijlage 2:

Europarlement Straatsburg, Frankrijk

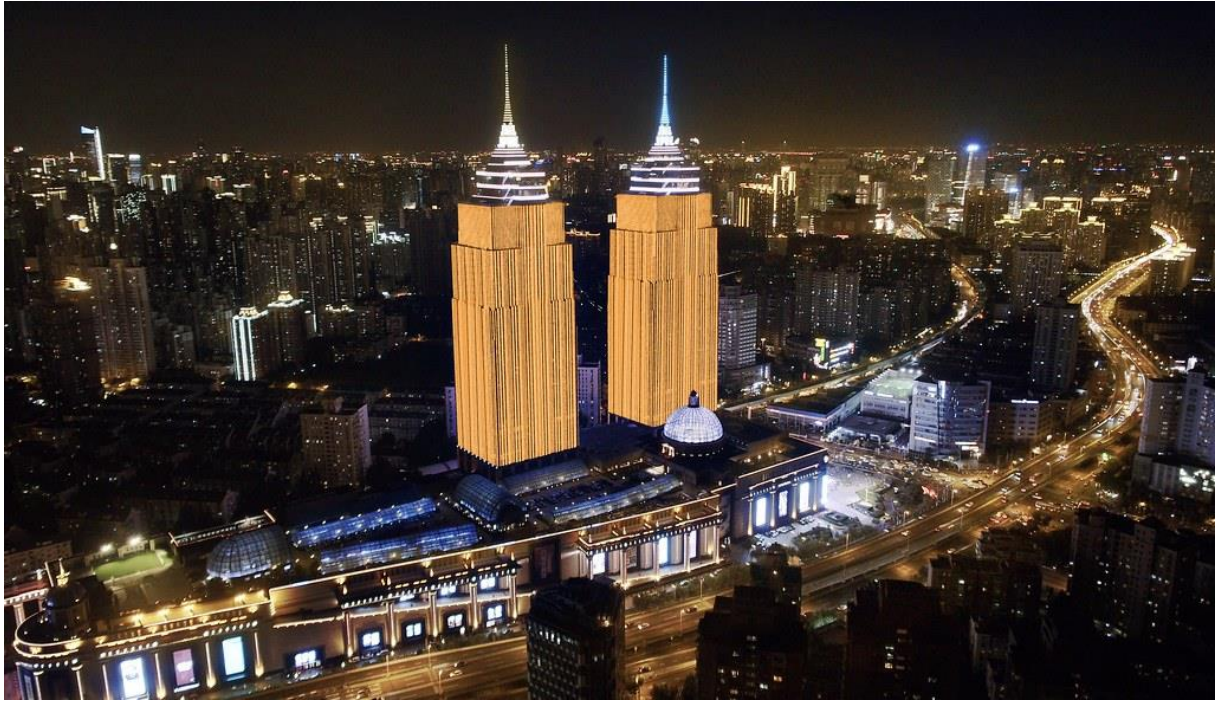
EYE museum, Amsterdam

Niagara Watervallen, Canada

Empire State Building, Verenigde Staten

Shanghai, China

Molen de Hoop, Maassluis

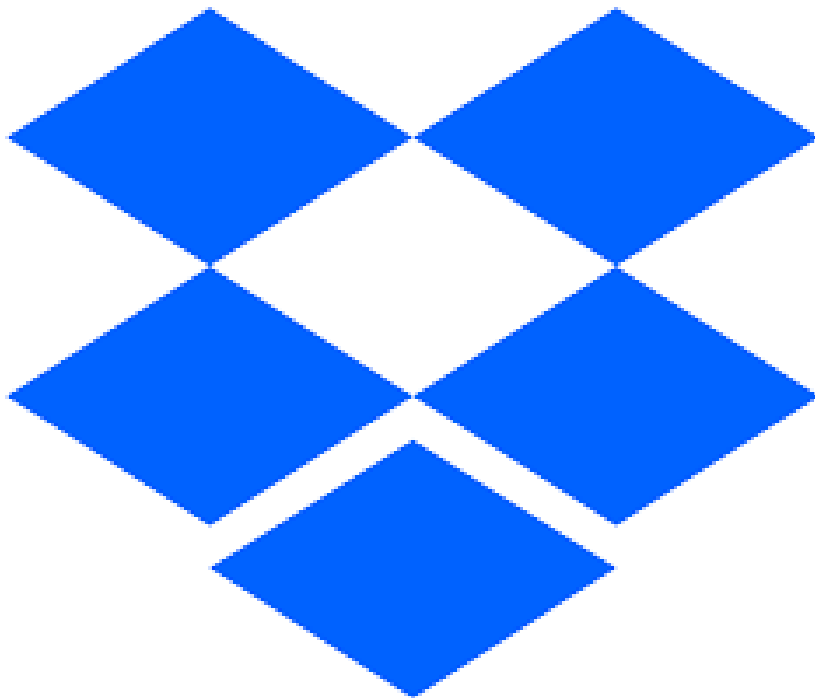
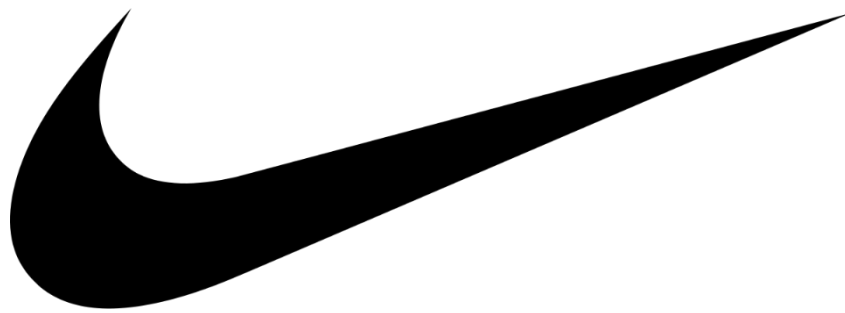
Rio de Janeiro, Brazilië

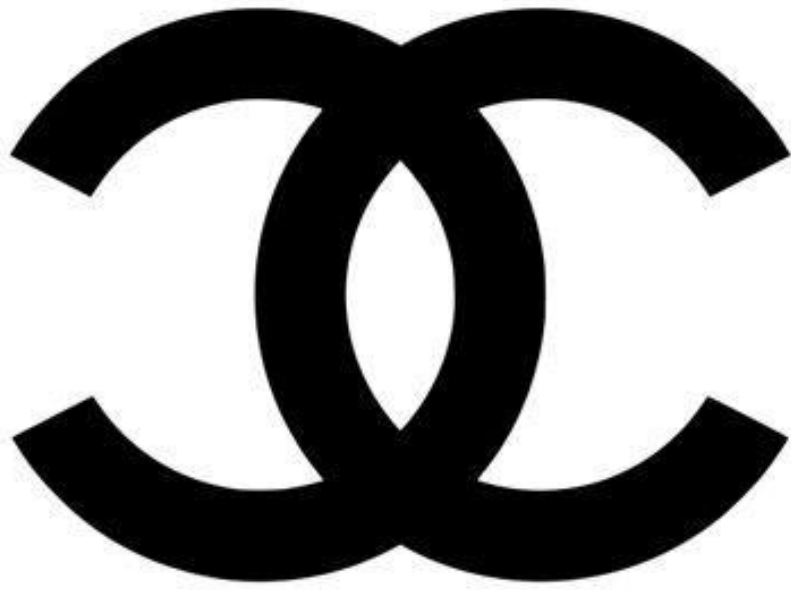

Gemeentehuis Westland !

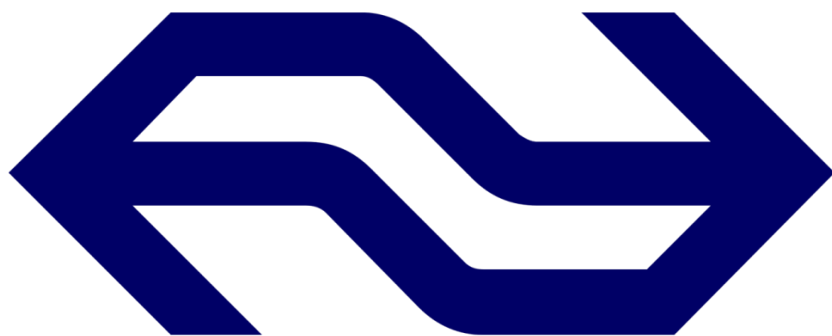

Bijlage 4

Bijlage 5

Antwoorden logo's:

1. Nike
2. Dropbox
3. Coco Chanel
4. TikTok
5. Unilever
6. Toyota
7. Nederlandse Spoorwegen (NS)
8. Pepsi
9. Huawei
10. Starbucks

MIJN

Mijn lichaam

Mijn regels

Mijn grenzen

Mijn eigen keuzes

Allemaal mijn

En toch heb ik er geen controle over

Hoe? Hoe kan ik weinig tot geen controle hebben over 'mijn?'

Mijn lichaam

Mijn regels

Mijn grenzen

Mijn eigen keuzes

Ik voel me zo hulpeloos, zo machteloos als een vrouw alleen op straat

Is dit hoe het vanaf nu gaat?

Meisje, dat zelfs overdag niet meer normaal over straat kan lopen

Zonder dat er wordt gefloten

Zonder dat er naar haar kont wordt gekeken

Zonder dat mannen haar achterna gaan

Zonder risico te lopen op de ergste daden

Is dit de realiteit?

Willen we echt zo samen gaan leven?

Mijn lichaam

Mijn regels

Mijn grenzen

Mijn eigen keuzes

Ik wil zo graag dat dit gewoon stopt!

Is dat nou echt zo moeilijk mannen?

Nee is en blijft nee!

Wat snap je er niet aan?

